Prædikenvejledning

Håb og fantasi

2. søndag i advent

Denne hellige lektie skriver profeten Esajas: Men der skyder en kvist fra Isajs stub, et skud gror frem fra hans rod. Over ham hviler Herrens ånd, visdoms og indsigts ånd, råds og styrkes ånd, kundskabs og gudsfrygts ånd; han lever og ånder i frygt for Herren. Han dømmer ikke efter, hvad hans øjne ser, fælder ikke dom efter, hvad hans ører hører; han dømmer de svage med retfærdighed, fælder retfærdig dom over landets hjælpeløse. Han slår voldsmanden med sin munds stok, og med læbernes ånde dræber han den uretfærdige; retfærdighed er bæltet om hans lænder, trofasthed bæltet om hans hofter. Ulven skal bo sammen med lammet, panteren ligge sammen med kiddet; kalv og ungløve græsser sammen, en lille dreng vogter dem. Koen og bjørnen bliver venner, deres unger ligger sammen, og løven æder strå som oksen. Spædbarnet leger ved slangens hule, det lille barn stikker sin hånd ind i hugormens hul. Ingen volder ondt eller ødelæggelse på hele mit hellige bjerg; for landet er fyldt med kundskab om Herren, som vandet dækker havets bund. På den dag skal Isajs rodskud stå som et banner for folkeslagene; til ham skal folkene søge, og hans bolig skal være herlighed.

Esajas' Bog 11,1-10

Lad bare blyanten finde sin vej hen over papiret – eller forestil dig, at du tegner.

Vi mennesker fortæller historier. Vi har altid fortalt historier.

Vi fortæller eventyr om prinser og prinsesser, om trolde og drager, om hekse og mærkelige væsener. Om mennesker, der begiver sig ud på en rejse og oplever ting, de aldrig havde forestillet sig.

Og når man tænker over det, er det egentlig lidt mærkeligt.

For eventyr er ikke kun hyggelige fortællinger. Der findes mørke i dem. Fare. Ensomhed. Nogen farer vild. Nogen bliver fanget. Nogen møder et uhyre. Alligevel fortæller vi dem til børn. Måske fordi eventyrene giver os mulighed for at møde mørket i en form, vi kan bære. De lærer os, at selv når noget er svært eller farligt, behøver historien ikke at være slut. Der kan stadig ske noget nyt. Der kan komme hjælp. Der kan vise sig en vej, som vi endnu ikke havde fået øje på. Mørket findes. Men håbet findes også.

Det er noget af det, vi giver videre, når vi fortæller eventyr. Vi skaber rum, hvor alt kan ske. Hvor man må finde vej, løse udfordringer, samle mod og hjælpe hinanden. Vi øver os i at møde det ukendte. Men vi øver os også i noget andet. Vi øver os i fantasi.

For nylig talte jeg med nogle ukrainere om kreativitet. Vi talte om strikning, broderi og alt det, man kan skabe med sine hænder. Og det fik mig til at tænke på, hvor forunderligt et menneske egentlig er. Man kan stille en flok børn foran nogle papkasser, gamle aviser, garnnøgler, maling og tomme toiletruller. Og så sker der noget. Pludselig er toiletrullen blevet en kikkert. Papkassen er blevet et rumskib. Aviserne er blevet til noget, ingen havde kunnet forestille sig på forhånd. Det er noget af det smukke ved fantasi og kreativitet. Evnen til at se på noget helt almindeligt og spørge:

Hvad kunne dette ellers blive til?

Det er en særlig gave. At kunne se verden, som den er, og samtidig forestille sig, at den kunne være anderledes. For før vi kan finde en ny vej, må vi kunne forestille os, at den findes. Før vi kan tro på forandring, må vi kunne ane noget andet end det, vi ser lige nu.

Og det kræver fantasi.

Derfor vender jeg tilbage til den streg, I har tegnet eller forestillet jer.

Jeg er sikker på, at den er blevet til mange forskellige ting. For vi mennesker kan se på noget, som det er, og samtidig forestille os, at det kan blive til noget helt andet. Og det gælder ikke kun, når vi tegner.

Det møder vi også i Bibelen.

For næsten tre tusind år siden levede profeten Esajas i en verden præget af krig, fjender og vold. Han kendte til frygt og usikkerhed. Men midt i den verden talte han om Guds løfte. I teksten til i dag hørte vi hans fantasi:

"Ulven skal bo sammen med lammet Koen og bjørnen bliver venner". Det lyder jo helt utopisk. Fredeligt. Urealistisk?

Et andet sted skrev han" De skal smede deres sværd om til plovjern og deres spyd til vingårdsknive."

Prøv at standse op ved det billede. Et sværd er skabt til at såre. Til at kæmpe med. Men Esajas fortæller, at der skal komme en dag, hvor det bliver smedet om til et redskab, som kan dyrke jorden. Det samme stykke metal, som før blev brugt til ødelæggelse, skal nu bruges til at skabe liv. Er det ikke et vidunderligt billede?

Og det er ikke bare et udtryk for menneskelig opfindsomhed. Det er et billede på Guds fred. En fred, hvor det, der ødelægger, forvandles til noget, der giver liv. Måske er det netop derfor, vi har brug for fantasien. Ikke kun når vi leger, bygger huler eller tegner. Men også når vi ser på den verden, vi lever i. For det er ikke altid let at forestille sig, at tingene kan blive anderledes. Når vi ser billeder af krig. Når mennesker mister deres hjem. Når konflikter synes aldrig at tage ende. Så kan det være svært at tro på freden. Og sådan kan det også være i vores egne liv.

Når noget gør ondt. Når vi kommer på kant med nogen. Når vi bliver usikre på os selv. Når fremtiden virker uoverskuelig. For der er så meget, vi ikke ved.

Nogle gange er det spændende, at fremtiden endnu ikke er skrevet. Andre gange kan det være skræmmende. For vi kan ikke se hele billedet. Og vi kan ikke kontrollere alt selv. Men det, vi ser lige nu, er ikke nødvendigvis hele sandheden.

Det minder Esajas os om. At verden ikke altid skal være, som den er nu. At det, der er svært i dag, ikke nødvendigvis vil være svært for altid. At der kan findes muligheder, vi endnu ikke har fået øje på. Og at vi gerne må håbe, selv når vi ikke kan se, hvordan forandringen skal komme.

For håbet er ikke noget, vi selv skal skabe ud af ingenting. Det hviler på Guds løfte. Løftet om, at mørket ikke får det sidste ord. At ødelæggelsen ikke får det sidste ord. At Gud vil skabe nyt. Det er det, vi skal tage med os fra Esajas.

Ikke at vi kan drømme os væk fra alt det svære. Men at vi må drømme om noget andet. At vi må leve, som om fred, forandring og nye muligheder virkelig er værd at håbe på og kæmpe for. Og dermed er vi tilbage ved den tegning i har lavet på papiret eller i hovedet.

Da I begyndte, kunne I ikke se hele billedet. I måtte tegne det frem. Sådan er fremtiden også. Vi kan ikke se hele tegningen endnu. Vi ved ikke, hvordan alt kommer til at ende. Men vi må bruge vores fantasi. Vi må håbe. Vi må forestille os, at ting kan blive anderledes. Og vi må stole på, at Gud går med os, også dér hvor vejen endnu er ukendt. For Gud lover os ikke et liv uden modgang. Men Gud giver os et håb, der rækker længere, end vores øjne kan se.

Han giver os billedet af sværd, der bliver til plovjern. Af det, der engang ødelagde, men som nu kommer til at tjene livet. Måske kan vi tage lidt af det håb med os herfra i dag. Ind i vores fællesskaber. Ind i det, vi glæder os til. Ind i det, vi frygter. Og ind i alt det, som endnu ikke er blevet til. For historien er ikke slut. Gud er ikke færdig med sin verden.

Og vores liv er endnu ikke færdigtegnet.

Amen.

